

Przedmiotowe zasady oceniania z przyrody

Rok szkolny 2023 / 2024

Cele PZO

- Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych.
- Niesienie pomocy uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju.
- Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
- Dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Formy oceniania bieżącego

Sprawdzian, kartkówka, odpowiedź ustna, praca domowa, praca i aktywność na lekcji, przygotowanie do lekcji, krótkie odpowiedzi w toku lekcji, prowadzenie zeszytu ćwiczeń, prace dodatkowe.

Zasady oceniania

1. Ocenianie uczniów na lekcjach przyrody dotyczy przyswojonej przez ucznia wiedzy, umiejętności, wysiłku włożonego w przygotowanie pracy i aktywności na lekcjach.
2. Uczeń ma obowiązek systematycznego i czynnego uczestnictwa w procesie uczenia się przez cały okres nauki.
3. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń, nosić potrzebne przybory oraz odrabiać prace domowe.
4. Brak pracy domowej lub nieprzygotowanie się do lekcji uczeń powinien zgłosić nauczycielowi jeszcze przed rozpoczęciem danej lekcji.

5. Wszystkie zaległości spowodowane nieprzygotowaniem do lekcji lub nieobecnością ucznia w szkole, ma on obowiązek uzupełnić na następną lekcję chyba, że nauczyciel ustanowi inny termin.
6. W ciągu semestru uczeń ma prawo do dwukrotnego zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji, które będzie odnotowane w dzienniku lekcyjnym poprzez zapis „np.”. Przez nieprzygotowanie rozumiemy: brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń.
7. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
8. Sprawdziany są obowiązkowe.
9. Sprawdziany są zapowiadane przez nauczyciela z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i podanym zakresem sprawdzanych umiejętności i wiedzy. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich napisać z całą klasą, może być poddany sprawdzeniu wiadomości w sposób wybrany przez nauczyciela.
10. Uczeń ma możliwość poprawy sprawdzianu, z którego otrzymał ocenę niedostateczną lub dopuszczającą, w terminie ustalonym w WZO. W szczególnych przypadkach nauczyciel może określić inny termin (np. z powodu choroby ucznia lub nauczyciela).
11. Każdy sprawdzian, napisany na ocenę niedostateczną lub dopuszczającą, można poprawić tylko jeden raz. Oceną z poprawy sprawdzianu wpisuje się do dziennika. Jeśli uczeń po raz drugi z tego samego sprawdzianu otrzyma ocenę niedostateczną lub dopuszczającą, nauczyciel wpisuje do dziennika „nie poprawił”.
12. Krótkie kartkówki (10 – 15 min.) obejmujące treści kształcenia z trzech ostatnich różnych tematów lekcji, nie muszą być zapowiadane.
13. Nauczyciel zastrzega sobie prawo indywidualizacji procesu oceniania ucznia w szczególnych przypadkach. Zwłaszcza dotyczy to obcokrajowców.

14. Sprawdziany pisemne będą ocenione przez nauczyciela w ciągu dwóch tygodni od ich napisania. W sytuacjach, gdy nauczyciel np. zachoruje lub jest na szkoleniu, termin może ulec zmianie.
15. Ocenione prace klasowe i kartkówki uczeń ma obowiązek poprawić w formie ustalonej przez nauczyciela .
16. W przypadku nieobecności na sprawdzianie/ zapowiedzianej kartkówce uczeń zobowiązany jest zaliczyć materiał w ciągu dwóch tygodni od omówienia wyników pracy w sposób zaproponowany przez nauczyciela. Jeśli uczeń nie zaliczy danego materiału otrzymuje ocenę niedostateczną.
17. Po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 2 tygodni) uczeń ma prawo nie być oceniany przez tydzień.
18. Przy formułowaniu oceny na zakończenie semestru, roku szkolnego, hierarchia ważności ocen częściowych jest następująca (w nawiasie podano wagę ocen): sprawdziany (6), kartkówki (5), odpowiedzi ustne (4), prace długoterminowe i dodatkowe (3), aktywność ucznia (3), praca domowa (2), zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń (2), praca na lekcji (4), konkurs (1)
19. Przy ocenianiu, nauczyciel uwzględni możliwości intelektualne ucznia.
20. Nauczyciel może podnieść ocenę semestralną lub roczną nawet o 1 stopień uczniowi, który wyróżnia się aktywnością podczas lekcji, rozwiązuje dodatkowe problemy, wykazuje inicjatywę w dodatkowych pracach, ma wiedzę ponad program, bierze udział w różnych konkursach przedmiotowych, a także pomaga słabszym uczniom w nauce.
21. Nauczyciel może obniżyć ocenę semestralną lub roczną nawet o 1 stopień uczniowi, który opuścił bez powodu od 30 do 50% godzin lekcyjnych w danym semestrze, często przychodzi na lekcje nieprzygotowany, nie przynosi zeszytu, nie odrabia zadań domowych, nie interesuje się przedmiotem.

Informacja zwrotna.

Nauczyciel - uczeń:

1. informuje uczniów o wymaganiach i kryteriach oceniania,
2. pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju,
3. motywuje do dalszej pracy.

Nauczyciel –uczeń/ rodzice:

1. informuje o wymaganiach i kryteriach oceniania,
2. informuje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce,
3. dostarcza informacji o trudnościach ucznia w nauce,
4. dostarcza informacji o uzdolnieniach ucznia,
5. daje wskazówki do pracy z uczniem.

Kryteria oceny okresowej i rocznej:

1. Ocenę semestralną (roczną) wystawia nauczyciel najpóźniej na tydzień przed terminem klasyfikacji semestralnej (rocznej).
2. O zagrożeniu oceną niedostateczną informuje ucznia, jego rodziców oraz wychowawcę klasy na miesiąc przed klasyfikacją.
3. Formy aktywności ucznia są oceniane w skali stopniowej.
4. Punkty uzyskane z prac klasowych i kartkówek przeliczane są na stopnie wg. skali zawartej w WZO:

0% - 32%-niedostateczny

33% - 49%-dopuszczający

50% - 74%-dostateczny

75% - 86%-doby

87% - 95%-bardzo doby

96% - 100%-celujący

Ocenę semestralną (roczną) wystawia się na podstawie ocen uzyskanych w ciągu całego semestru (roku), ocena śródroczna i roczna nie jest wynikiem średniej arytmetycznej.

Szczegółowe kryteria ocen cząstkowych

Ocena celująca – otrzymuje ją uczeń, który wykazuje się wiedzą programową, potrafi rozwiązywać problemy nietypowe, jest twórczy, rozwija swoje uzdolnienia, bierze udział w konkursach przedmiotowych i zajmuje punktowane miejsca na etapie gminnym i wojewódzkim, uczestniczy w przedsięwzięciach/projektach przedmiotowych.

Ocena bardzo dobra – otrzymuje ją uczeń, który w sposób zadowalający opanował wiedzę z danego działu oraz sprawnie posługuje się nią w samodzielnym rozwiązywaniu problemów i potrafi rozwiązywać zadania innego typu niż były rozwiązywane na lekcji.

Ocena dobra – otrzymuje ją uczeń poprawnie rozwiązujący typowe zadania z danego przedmiotu i dzięki swoim wiadomościom rozumie większość materiału.

Ocena dostateczna – otrzymuje ją uczeń, który opanował podstawowe wiadomości z przedmiotu i jest w stanie robić dalsze postępy i rozwiązywać zadania o średnim stopniu trudności.

Ocena dopuszczająca – otrzymuje ją uczeń, który potrafi rozwiązywać proste problemy (zadania), pracuje przy pomocy nauczyciela i rokuje nadzieje, że braki, które posiada uzupełni w następnym semestrze.

Ocena niedostateczna – otrzymuje ją uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości z przedmiotu, nie potrafi rozwiązywać prostych problemów przyrodniczych nawet przy pomocy nauczyciela, co uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy. Nie wyraża chęci poprawy oceny niedostatecznej cząstkowej np. z kartkówki, odpowiedzi ustnej, czy oceny niedostatecznej z pracy klasowej.

Dostosowanie wymagań dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Wymagania dostosowuje nauczyciel dla uczniów indywidualnie na podstawie konkretnej opinii z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Słaba technika i tempo czytania, rzutują na ogólne zrozumienie tekstów i poleceń wobec czego nauczyciel wydłuża czas przeznaczony na przyswojenie materiału, na udzielenie odpowiedzi ustnych, pozwala pisać sprawdzian w czasie dłuższym od pozostałych uczniów, dodatkowo wyjaśnia i nakierowuje na prawidłowy tok myślenia.

Nauczyciel wydłuża uczniowi z dysfunkcjami czas potrzebny na poprawę oceny ze sprawdzianu. Dopuszcza się możliwość ustnego odpytywania podczas konsultacji indywidualnych.

Nauczyciel proponuje uczniowi z dysfunkcjami prace domowe/karty pracy o niższym stopniu trudności.

Zasady pracy z uczniem zdolnym.

Na zajęciach nauczyciel wykorzystuje potencjał poznawczy ucznia proponując mu:

- pomoc w prowadzeniu zajęć
- kierowanie pracą zespołową
- udział w konkursach przedmiotowych
- udział w zajęciach pozalekcyjnych
- wykonanie zadań dodatkowych
- prace domowe/ karty pracy o wyższym stopniu trudności
- zaangażowanie w pomoc koleżeńską i przygotowanie uroczystości, gazetek o tematyce przyrodniczej

Wymagania programowe:

Wymagania podstawowe - uczeń potrafi: wymienić niektóre składniki przyrody, nazwy kierunków głównych, kilka składników pogody i przyporządkować im odpowiednie przyrządy pomiarowe, podać przykłady opadów atmosferycznych, wymienić pory roku i wyjaśnić związane z nimi zmiany zachodzące w przyrodzie, podać różne przykłady środowisk

wodnych i organizmy w nich żyjące, wymienić podstawowe gat. roślin uprawnych i zwierząt hodowlanych, prowadzić obserwacje przyrodnicze, wyjaśnić, z czego zbudowane są organizmy, wyróżnić organizmy jedno- i wielokomórkowe, wymienić po 1 przykładzie narządów i układów narządów (zwierzęcych), podać 2 podstawowe czynności życiowe organizmów, rozpoznać roślinożercę i drapieżcę, z podanych przykładów wybrać organizmy cudzożywne i samożywne, wyjaśnić, że wszystkie organizmy oddychają, wymienić sposoby rozmnażania i wyjaśnić, że rozmnażanie jest procesem warunkującym istnienie życia, rozróżnić podstawowe elementy krajobrazu, wymienić typową skałę i glebę najbliższej okolicy, rozróżnić elementy krajobrazu naturalnego i przekształconego przez człowieka, narysować plan dowolnego przedmiotu w wybranej przez siebie skali, określić co to jest poziomicą, uzasadnić konieczność ochrony przyrody, ułożyć plan dnia, stosować podstawowe zasady higieny otoczenia i człowieka, właściwie zachowywać się w ruchu drogowym, wyjaśnić rolę świeżych warzyw i owoców, wymienić prawa i obowiązki członków rodziny, uzasadnić konieczność ponownego wykorzystania surowców wtórnych, podaje rodzaje zanieczyszczeń środowiska i ich wpływ na zdrowie człowieka, zauważa zmiany zachodzące w organizmie podczas dojrzewania, przestrzega zasad higieny intymnej, wie jak zabezpieczyć żywność przed zepsuciem.

Wymagania ponadpodstawowe – uczeń potrafi: podać przykłady zmian spowodowanych przez człowieka w środowisku naturalnym, wyznaczyć kilkoma sposobami kierunki główne i pośrednie i podać ich oznaczenia międzynarodowe, sprawnie posługiwać się przyrządami do obserwacji przyrody, podać jednostki pomiaru składników pogody i opisać aktualną pogodę używając fachowej terminologii, rozróżnić opady i osady atmosferyczne, wyjaśnić wpływ pogody na samopoczucie człowieka, podać przykłady wpływu niektórych substancji na zdrowie człowieka i środowisko naturalne, podać przykłady substancji w różnych stanach skupienia, wyjaśnić, który ze stanów skupienia wody jest najważniejszy dla istnienia organizmów, wyjaśnić korzyści z uprawy roślin i hodowli zwierząt, uzasadnić, dlaczego komórki 1 organizmu mają różną budowę, wyjaśnić pojęcia: *tkanka*, *narząd*, *układ narządów*, wskazać i nazwać narządy człowieka na modelu i wymienić wszystkie czynności życiowe, ocenić wpływ roślin i zwierząt na zawartość O₂ i CO₂ w atmosferze, wyjaśnić dlaczego rośliny stanowią 1 ogniwo w łańcuchach pokarmowych, wyjaśnić, że w czasie oddychania wyzwolana jest energia, wyjaśnią istotę wymiany gazowej, omówić istniejące

zależności między organizmami, wyjaśnia zależności między występowaniem skał a glebami, scharakteryzować formy ochrony przyrody, posługiwać się planem i mapą w terenie, wyjaśnić różnice między wysokością względną i bezwzględną, podać źródła składników pokarmowych i wyjaśnić ich rolę w życiu człowieka, wykonać drzewo genealogiczne swojej rodziny, wymienić narządy rozrodcze męskie i żeńskie, rozróżnić męską i żeńską komórkę rozrodczą, planować codzienne działania zmierzające do poprawy swojego środowiska, wyjaśnić zagrożenia wynikające z nieprawidłowego stosowania środków chemicznych.

Nauczyciele przyrody: Ewa Grzymała, Marta Kijas